

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Tarybos reglamento dėl daugiamečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų keliamą taršą finansavimo, iš dalies pakeičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002

COM(2005) 210 final–2005/0098 (COD)

(2006/C 28/03)

2005 m. birželio 7 d. Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 71 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl daugiamečio Europos jūrų saugumo agentūros veiksmų reaguojant į laivų keliamą taršą finansavimo, iš dalies pakeičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002*.

Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2005 m. spalio 5 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas M. Chagas.

Savo 421-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2005 m. spalio 26-27 d. (2005 m. spalio 26 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę 124 narių balsavus už ir 4 susilaukė.

1. Įžanga

1.1. Priėmus kovo 31 d. Reglamentą (EB) Nr. 724/2004, pakeičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantį Europos jūrų saugumo agentūrą (EJSA), Agentūrai buvo iškeltos naujos reagavimo į taršą naftos produktais užduotys.

1.2. Dabartinis pasiūlymas nustato naujų Agentūros užduočių Bendrijos finansavimo tvarką pagal daugiametį įsipareigojimą, kuris turi būti paskirstytas septynerių metų laikotarpiui nuo 2007 m. iki 2013 m. Būtinam finansavimui, kuris turėtų būti paskirstytas septynerių metų laikotarpiui, Komisija numatė skirti 154 mln. eurų sumą.

1.3. 2004 m. spalio mėn., iškelus naujas užduotis, Agentūros administracinė taryba priėmė pasirengimo taršai naftos produktais ir reagavimo į ją veiksmų planą. Jame nurodomi veiksmai, kurių Agentūra ketina imtis, atsižvelgdama į reglamentą, tiek reaguodama į naftos produktų išsiliejimą panaudojant ypatingus teršalus šalinančius laivus, tiek pasirengdama organizuoti veiksmingas reagavimo operacijas.

1.4. EJSA nustatė keturias prioritетines veiksmų zonas: Baltijos jūra, Lamanšo sąsiaurio vakarų prieigos, Atlanto vandenyno pakrantė ir Viduržemio jūra (ypač zona išilgai tanklaivių laivybos maršruto iš Juodosios jūros), kur Agentūra numato išdėstyti reagavimo į taršą laivus, pasirengusius veikti, kai to paprašys viena ar kelios valstybės narės. Turėtų būti nurodyta, kad EJSA vaidmuo šioje srityje papildo (o ne pakeičia) nacionalinius reagavimo į taršą mechanizmus. Be to, veiksmų planas apima papildomus reagavimo pajėgumus įvykus avarijoms,

susijusios su pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis (PKM).

1.5. Pagal 2004 m. pakeistą reglamentą reikalaujama, kad reagavimo į taršą srityje EJSA Komisijai ir valstybėms narėms suteiktų techninę ir mokslinę paramą, kuri yra suskirstyta į tris kategorijas: informavimas, bendradarbiavimas ir koordinavimas bei operatyvinė pagalba.

1.6. Daugiausia finansinių investicijų reikia operatyvinei pagalbai, kadangi veiksmų plane numatoma steigti Palydovinių vaizdų paslaugų centrą. EJSA sudaromos taršos naftos produktais šalinimo paramos sutartys apima visus veiksmus ir jų finansinius padarinius iki intervencijos inicijavimo išsiliejus naftos produktams. Naftos produktų surinkimo laivų intervencijos išlaidas padengia prašančioji valstybė.

1.7. Kadangi ši nauja atsakomybė yra ilgalaikė, Komisija siūlo daugiametį biudžetą, kuris galėtų suteikti būtinas ilgalaikes investicijas ir užtikrintų tinkamą finansinį saugumą mažinant išlaidas derybose dėl ilgalaikių sutarčių.

2. Bendrieji komentarai

2.1 Savo nuomonėje dėl pasiūlymo suteikti EJSA įgaliojimus vykdyti naujas užduotis reagavimo į taršą srityje ⁽¹⁾ EESRK pritarė Komisijos pasiūlymui ir pabrėžė esminį EJSA vaidmenį didinant valstybių narių laivybos saugumą. Tačiau jis išreiškė apgailėstą dėl to, kad kelios valstybės narės vis dar neturėjo atitinkamos įrangos, kad galėtų tinkamai reaguoti į dideles avarijas, tokias kaip „Erika“ ar „Prestige“.

(1) OL C 108, 2004 4 30, nuomonės referentas M. Chagas.

2.2 Nepaisant pasiektos pažangos, dabartinė padėtis daugeliu atvejų vis dar tobulintina. Kartu su veiksmy planu Agentūra pristatė valstybių narių reagavimo į taršą naftos produktais pajėgumų apžvalgą, kurioje teigiama, kad reagavimo pajėgumai kai kuriuose regionuose turėtų būti sustiprinti papildomais taršos šalinimo laivais ir įranga.

2.3 Negalima tikėtis, kad visos pakrantės valstybės pačios turės visus išteklius, reikalingus įvykus didelio masto laivų avarijoms, ypač išsiliejus dideliame kiekiui naftos produktų. Tačiau dėl to, kad trūksta išteklių, aplinkai buvo padaryta ilgalaikė poveikį turinti žala.

2.4 Dėl šios priežasties EESRK remia pasiūlymą suteikti EJSA reikalingus išteklius valstybių narių taršos prevencijos ir reagavimo mechanizmams papildyti joms to prašant. Tačiau EESRK pabrėžia, kad šie ištekliai gali būti naudojami tik kaip papildymas. Jokiomis aplinkybėmis šios finansinės priemonės negali būti naudojamos pakeisti taršos prevencijos priemonės, kurias valstybės narės turėtų nustatyti savarankiškai.

2.5 EESRK ypač pabrėžia šiems mechanizmomams finansuoti reikalingos daugiametės finansavimo programos poreikį. Tai vienintelis būdas užtikrinti nuoseklų EJSA veiksmy šioje srityje programavimą ir optimizuoti išteklių naudojimą sudarant sutartis ne trumpiau kaip trejiems metams aprūpinti greito reagavimo (?) laivais.

2.6 EESRK dar kartą kartoja savo nuomonėje pateiktą komentarą, susijusį su 2.1 punktu, jog reikia užtikrinti, kad savininko (-ų) laivai, rezervuoti atlikti šias užduotis, laikytųsi atitinkamų Bendrijos ir tarptautinės teisės normų, ypač tų, kurios reguliuoja saugumą laivuose ir įgulos narių gyvenimo ir darbo sąlygas.

2.7 Kadangi Agentūros priimtame veiksmy plane prioritetai nustatyti pagal ribotai teikiamas lėšas, EESRK reiškia susirūpinimą dėl to, kad, atsižvelgiant į dabartinius sunkumus siekiant susitarti dėl Bendrijos biudžeto, iš tikrųjų skiriamos lėšos gali būti mažesnės negu siūlomos biudžete. Vadinasi, priemonės bus skiriamos pasirinktinai arba kai kurios sritys progresuos kitų sąskaita. EESRK negali pritarti tokiam požiūriui, kadangi valstybių narių sprendimas suteikti Agentūrai papildomų įgaliojimų reiškia, kad reikia užtikrinti būtiną finan-

savimą, kuris leistų jai pasiekti savo tikslus laivų keliamos taršos prevencijos srityje. Itin svarbu, kad veiksmy reaguojant į laivų keliamą taršą svarba būtų įvertinta Bendrijos lygiu ir kad jie nebūtų vertinami tik iš ekonominės perspektyvos.

2.8 EESRK yra susirūpinęs dėl kai kurių valstybių narių delsimo įgyvendinti tam tikras priemones, jau priimtas reagavimo į laivų keliamą taršą srityje, ypač kuriant prieglobsčio vietas ir saugomas teritorijas, užtikrinant naudojimąsi prisišvartavimo infrastruktūra ar kaupiant jų išteklius veiksmingai uosto valstybės kontrolei. Toks delsimas gali sukelti abejonių dėl šių valstybių išpareigojimų apsaugoti ir reaguoti į laivų keliamą taršą tikrumo nepaisant nuolat reiškiamų gerų norų, ypač kaskart įvykus naujai didelei laivų avarijai.

2.9 Investicijų taip pat reikia stebėjimo iš oro priemonėms ir įrangai, reikalingai aptikti ir šalinti taršą ir išvengti taršos mažinimo reglamentų pažeidimo.

2.10 Palydoviniai vaizdai taip pat gali būti naudojami stebėjimo ir kontrolės veiksmyms papildyti. EESRK remia Komisijos planą įsteigti Palydovinių vaizdų paslaugų centrą, kuris padėtų valstybėms narėms nustatyti, stebėti ir valdyti neteisėtą išleidimą ir atsitiktinius naftos išsiliejimus.

2.11 Atsižvelgdamas į dideles išlaidas (?), susijusias su palydovinių vaizdų tarnyba, EESRK mano, kad išteklių naudojimas turi būti optimizuotas, ir, svarbiausia, kad vaizdų naudojimas turi būti koordinuojamas tarp valstybių narių; tai padėtų sutaupti daug lėšų. Kartu yra priežasčių investuoti siekiant tobulinti vaizdų surinkimą visose Europos jūrų zonose, kadangi esama aprėptis tikrai nėra pilna, ypač Viduržemio jūros zonoje.

2.12 EESRK labai svarbiomis laiko planuotas informavimo, bendradarbiavimo ir koordinavimo priemonės. Jos užtikrins racialesnį esamų išteklių naudojimą, ir čia esminį vaidmenį turėtų atlikti Agentūra.

3. Išvados

3.1 EESRK remia pasiūlymą suteikti EJSA būtinus išteklius papildyti valstybių narių taršos prevencijos ir reagavimo mechanizmus pagal jų prašymą.

(?) „Greitas“ šiame kontekste reiškia, kad skirtasis laivas gali pradėti darbus per 24 valandas. Paprastai transformacija, apimanti reikalingos įrangos įdiegimą laive, trunka 4–8 valandas ir dar 4–8 valandų reikia laivui atvykti į avarijos vietą.

(?) Nuotraukos, kuri apima 500 km² teritoriją, savikaina svyruoja nuo 800–1 000 eurų, tai priklauso nuo kelių veiksnių (pvz., reikalavimo perdavimo trukmės, avanso, numatyto pagal sutartį). Pagal kuklius EJSA teikiamus vertinimus per metus reikia padaryti apie 1 000 nuotraukų.

3.2 Komitetas vis dėlto apgailestauja, kad daugelis valstybių narių dar neskyrė tam reikalingų išteklių ar nesukūrė savo mechanizmų, ir prašo Komisiją paraginti jas paspartinti procesą.

3.3 EESRK reiškia susirūpinimą dėl to, kad, atsižvelgiant į dabartinius sunkumus siekiant susitarti dėl Bendrijos biudžeto, iš tikrųjų skirtos lėšos gali būti mažesnės negu numatytos siūlomame biudžete. Valstybių narių sprendimas suteikti Agentūrai papildomų įgaliojimų reiškia, kad reikia užtikrinti

būtiną finansavimą, kuris leistų jai pasiekti savo tikslus laivų keliamos taršos prevencijos srityje. Itin svarbu, kad veiksmų reaguojant į laivų keliamą taršą svarba būtų įvertinta Bendrijos lygiu ir kad jie nebūtų vertinami tik iš ekonominės perspektyvos.

3.4 Agentūros vaidmuo skatinant valstybių narių bendradarbiavimą ir išteklių ir veiksmų koordinavimą yra esminis siekiant sukurti racionalią ir išlaidų efektyvumu pagrįstą strategiją.

2005 m. spalio 26 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkė

Anne-Marie SIGMUND

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai dėl rizikos ir krizių valdymo žemės ūkyje

COM(2005) 74 final

(2006/C 28/04)

2005 m. balandžio 20 d. Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 262 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Komisijos komunikato Tarybai dėl rizikos ir krizių valdymo žemės ūkyje*.

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2005 m. spalio 7 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Gilbert Bros.

421-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2005 m. spalio 26-27 d (2005 m. spalio 26 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 122 nariams balsavus už, 1 — prieš ir 3 susilaikius.

1. Įžanga

1.1 Šis Komisijos komunikatas parengtas po daugelio Europos lygmeniu atliktų darbų: 2001 m. sausio mėn. Komisijos pranešimo dėl rizikos valdymo, 2001 m. pavasarį Švedijos pirmininkavimo metu surengtos diskusijos Taryboje, 2002 m. pradžios Ispanijos memorandumo ir Madride surengtos tarptautinės konferencijos „Draudimas žemės ūkio sektoriuje ir pajamų užtikrinimas“, Graikijos memorandumo ir 2003 m. Salonikuose vykusio seminaro dėl stichinių nelaimių ir 2004 m. gruodžio mėn. Olandijos pirmininkavimo metu surengtos konferencijos dėl materialių ir nematerialių kovos su gyvūnų ligomis sąnaudų.

1.2 Tiksliau, komunikatas — tai atsakas į Komisijos 2003 m. birželio mėn. Liuksemburge deklaracijos forma priimtą išpaieigimą dėl BŽŪP reformos:

„Komisija išnagrinės konkrečias priemones, skirtas rizikos, krizių bei stichinių nelaimių valdymui žemės ūkyje ir kartu su atitinkamais pasiūlymais iki 2004 m. pabaigos pateiks

ataskaitą Tarybai. Komisija išsamiai ištirs galimybę šias priemones finansuoti vienu procentiniu punktu lėšų, sukauptų moduliacijos būdu, kuris tiesiogiai perskirstomas valstybėms narėms, ir, įvykus krizei Bendrijos mastu, numatyti straipsnį, leidžiantį Komisijai veikti pagal nustatytus bendro jautienos rinkos organizavimo principus kiekvienu bendro rinkos organizavimo atveju“.

1.3 Tai taip pat atsakas į 2003 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadą, kuriose prašoma tęsti diskusijas ir įvertinti turimas rizikos valdymo priemones; išnagrinėti pasirinkimo galimybes rizikos valdymo srityje ir galimas naujas priemones (bendrą rinkos organizavimą, finansinius išipareigojimus, konkurencijos taisykles) ir, galiausiai, įvertinti ir pritaikyti valstybės pagalbos gaires žemės ūkio srityje.

1.4 Anksčiau BŽŪP apsauga buvo teikiama per rinkos ir kainų rėmimo politiką. Tačiau po paskutinės reformos žemdirbiams teks tiesiogiai susidurti su daugeliu grėsmių. Todėl